

คริสตจักรภาคที่ 1

ประวัติศาสตร์ภูมิหลังของคริสตจักรภาคที่ 1

นับว่าเป็นการยากมากทีเดียวที่จะแยกประวัติคริสตจักรภาคที่ 1 ออกจากประวัติคริสตจักรในจังหวัดเชียงใหม่ และคริสตจักรในล้านนา เพราะก่อนที่จะตั้งเป็นคริสตจักรภาคที่ 1 ในปี ค.ศ. 1934 นั้น ก็มีคริสตจักรในเชียงใหม่และขยายไปล้านนาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1867 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ก่อนที่ตั้งคริสตจักรภาคที่ 1 นั้น มีมิชชันนารี โดยเฉพาะ ศจ.ดร.ดาเนียล แมคกิลวารี (Rev.Dr.Daniel McGilvary) และภรรยา และ ศจ.ดร.โจนาธาน วิลสัน และ มิชชันนารีคนอื่น ๆ ก็ทยอยกันเข้ามาในเวลาไล่เรี่ยกัน ซึ่งถือว่าเป็นมิชชันนารียุคบุกเบิกด้วยกันทั้งสิ้น ได้ประกาศพระกิตติคุณและตั้งคริสตจักรหลายแห่ง

ดังได้กล่าวมาข้างต้นแล้วว่า คริสตจักรภาคที่ 1 มีภูมิหลังมาจากการประกาศเผยแผ่ของคณะมิชชันนารี โดยเฉพาะ ศจ.ดร.ดาเนียล แมคกิลวารี และภรรยา ตั้งแต่ต้นปี ค.ศ. 1867 และมีมิชชันนารีหลายครอบครัวเข้าร่วมงานในปลายปีเดียวกัน และต้นปี ค.ศ. 1868 ได้ผู้ที่กลับใจและรับบัพติศมา 4 คน ตามลำดับดังนี้ หนานอินต๊ะ อดีตเจ้าอาวาส รับบัพติศมาในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1868 ในวันที่เกิดสุริยุปราคา โดยที่ ศจ.ดร.แมคกิลวารี ยืนยันว่าจะเกิดสุริยุปราคาขึ้นในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 1868 หนานอินต๊ะกล่าวว่า ถ้าหากเกิดสุริยุปราคาขึ้นจริงเขาจะเชื่อพระเจ้า เหตุการณ์ก็เกิดขึ้นจริง จึงทำให้เขาได้รับบัพติศมาเป็นคนแรก คนที่สองคือ น้อยสัตยญา เป็นแพทย์พื้นเมือง และเป็นคนเลี้ยงสัตว์ให้เจ้าเมืองเชียงใหม่ ได้รับบัพติศ

มาในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1869 คนที่สามคือ เสนยา วิชัย (Sen Ya Wichai) รับบัพติสมาเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1869 เช่นกัน และคนที่สี่คือ หนานชัย เคยเป็นเจ้าอาวาสมาก่อนเช่นเดียวกับหนานอินดีะ

ในวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1869 เจ้ากาวิโรต เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ทรงสั่งประหารชีวิตคริสเตียน 2 คนคือ น้อย สัญญา และหนานชัย การข่มเหงคริสเตียนเช่นนี้ทำให้ผู้เชื่อศรัทธาหลายคนกลัว ศจ.ดร.แมคกิลวารีเห็นว่าจะปล่อยให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นไม่ได้อีก ต้องมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา และได้รับพระบรมราชโองการว่าด้วยเสรีภาพในการนับถือศาสนา (The Edict of Religious Toleration) ในวันที่ 8 ตุลาคม ค.ศ. 1878 โดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพระบรมราชโองการที่อนุญาตให้ประชาชนชาวไทยมีสิทธิเสรีภาพในการปฏิบัติและนับถือศาสนาที่ตนเองพอใจมาจนกระทั่งบัดนี้

ภายหลังจากการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการดังกล่าวแล้ว ทำให้พันธกิจการประกาศเผยแผ่พระกิตติคุณ ได้ดำเนินไปอย่างกว้างขวาง และมีประสิทธิภาพมาก คริสต์ศาสนาจึงได้แพร่ไปยังจังหวัดใกล้เคียง โดยเฉพาะในล้านนาโดยมีเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง เช่นมีการตั้งสถานีการประกาศขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. สถานีลำปาง ปี ค.ศ. 1885
2. สถานีลำพูน ปี ค.ศ. 1891
3. สถานีแพร่ ปี ค.ศ. 1893
4. สถานีน่าน ปี ค.ศ. 1895
5. สถานีเชียงราย ปี ค.ศ. 1897

ในปี ค.ศ. 1885 สภาคริสตจักรภาคนิวยอร์กแห่งคณะเพรสไบทีเรียนสหรัฐอเมริกา (Synod of New York or Presbyterian Church U.S.A.) ได้ตั้งคริสตจักรลาวภาคเหนือ (Presbytery of North Lao) ขึ้น หมายความว่า คริสตจักรในภาคเหนือนั้นมิชชันนารีมีสิทธิอำนาจในการบริหารงานและแต่งตั้งศิษยาภิบาลตลอดทั้งสถาปนาคริสตจักรได้

นับตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงการก่อตั้งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในปี ค.ศ. 1934 คริสตจักรภาคที่ 1 เป็นคริสตจักรภาคแรกในจำนวน 7 ภาค ที่ประกอบกันเป็นสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้แก่

คริสตจักรภาคที่ 1 เชียงใหม่ – ลำพูน

คริสตจักรภาคที่ 2 เชียงราย – ลำปาง

คริสตจักรภาคที่ 3 แพร่ – น่าน

คริสตจักรภาคที่ 4 กรุงเทพฯ – พิษณุโลก

คริสตจักรภาคที่ 5 นครปฐม – ราชบุรี – เพชรบุรี

คริสตจักรภาคที่ 6 นครศรีธรรมราช – ตรัง

คริสตจักรภาคที่ 7 คริสตจักรจีน

คริสตจักรภาคที่ 1 มีคริสตจักรที่ 1 เชียงใหม่เป็นคริสตจักรแห่งแรกของเชียงใหม่ และของภาคเหนือทั้งหมด ตั้งขึ้นในวันที่ 18 เมษายน ค.ศ. 1868 และมีคริสตจักรต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจนถึงปี ค.ศ. 1934 ซึ่งเป็นปีที่ก่อตั้งคริสตจักรภาคที่ 1 นั้น มีคริสตจักรท้องถิ่นสังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 จำนวน 21 แห่ง มีสมาชิก 3,289 คน

คริสตจักรภาคที่ 1 เชียงใหม่ – ลำพูน ได้มีการเพิ่มจำนวนสมาชิกมากขึ้น อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากมิชชันให้แต่ละคริสตจักรมีการตั้งโรงเรียนของคริสตจักรขึ้น เช่น คริสตจักรสุวรรณคงฤทธิ คริสตจักรศรีงาม และ คริสตจักรทุ่งแพ่ง เป็นต้น โรงเรียนตามคริสตจักรชนบทเหล่านี้ หลายแห่งมีการพัฒนาเติบโตขึ้น แต่เนื่องจากการขยายตัวด้านการศึกษาของรัฐบาล ทำให้โรงเรียนในคริสตจักรชนบทเหล่านี้ต้องปิดตัวเองลง ที่เหลือจนถึงในปัจจุบันนี้ได้แก่ โรงเรียนรังสีวิทยา (ฝาง) โรงเรียนสืบที่ธรรม (เกาะกลาง อ.สารภี) และ โรงเรียนเฟรนเนอร์แมมโมเรียล (โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียนปัจจุบัน) เท่านั้น ส่วนโรงเรียนคาราวิทาลัย และ โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย เป็นโรงเรียนมิชชัน

นับตั้งแต่ก่อตั้งเป็นคริสตจักรภาคที่ 1 มาจนกระทั่งปัจจุบันปี ค.ศ. 2004 มีคริสตจักรท้องถิ่นสังกัดคริสตจักรภาคที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 60 คริสตจักร หมวดคริสเตียน 16 หมวด และมีสมาชิกทั้งหมด 10,296 คน

ความคาดหวังของคริสตจักรภาคที่ 1

คริสตจักรภาคที่ 1 มีคริสตจักรและหมวดคริสเตียนทั้งสิ้น 76 แห่ง แต่มีศิษยาภิบาลประจำทั้งในคริสตจักรเลี้ยงตนเอง และคริสตจักรในโครงการ 1979 รวมกัน ปัจจุบันจำนวน 34 คริสตจักร หมายความว่า มีคริสตจักรและหมวดคริสตจักรที่ไม่มีศิษยาภิบาลประจำถึง 42 แห่ง เพราะฉะนั้น ความคาดหวังและความมุ่งหมายของคริสตจักรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การพัฒนาผู้นำคริสตจักร

เนื่องจากคริสตจักรและหมวดคริสเตียนประมาณ 42 แห่ง ขาดศิษยาภิบาลประจำ ทำให้ประสบกับปัญหาและความถดถอยของคริสตจักรโดยรวม ดังนั้นการพัฒนาผู้นำคริสตจักรทั้งผู้ที่จะเป็นศิษยาภิบาลและผู้นำฆราวาสจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำฆราวาส ทางคริสตจักรภาคจึงได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้นำคริสตจักรขึ้น และเปิดสอน 2 หลักสูตร คือ

- หลักสูตรพัฒนาผู้นำคริสตจักรที่มีศิษยาภิบาล ซึ่งทางคริสตจักรเน้นเกี่ยวกับคริสตจักรเซลล์ (Cell Church) โดยให้ศิษยาภิบาลและผู้ปกครองของคริสตจักรมาศึกษาทุกวันศุกร์ – เสาร์ และได้ปฏิบัติมาเป็นเวลา 2 ปีแล้ว

- หลักสูตรพัฒนาผู้นำคริสตจักรที่ไม่มีศิษยาภิบาล ทางคริสตจักรภาค ได้เชิญผู้ปกครองคริสตจักรต่าง ๆ มารับ

การอบรมเดือนละ 2 ครั้งในวันเสาร์ ขณะนี้เปิดสอนใน 2 แห่งคือ ที่สำนักงานคริสตจักรภาคที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อีกแห่งหนึ่งคือ ที่คริสตจักรที่ 1 ฟาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเน้นวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการฟูมฟัก และการบริหารงานคริสตจักร รวมทั้งเรื่องบัญชีและการเงินด้วย

ทั้งสองหลักสูตรนี้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ทางคริสตจักรภาคก็จะมอบใบประกาศนียบัตรให้เป็นหลักฐาน

สำคัญ ส่วนพัฒนาผู้ที่จะเป็นศิษยาภิบาลนั้น คริสตจักรภาคจัดการอบรมผู้ที่จะบรรจุเป็นศิษยาภิบาลหรือเมื่อเป็นศิษยาภิบาลแล้ว

การพัฒนาความรู้ทางพระคัมภีร์และความเชื่อ

การฟูมฟักสมาชิกเกี่ยวกับความรู้ทางพระคัมภีร์ และความเชื่อนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสมาชิกขาดความรู้ทางพระคัมภีร์ จึงขาดความเชื่อความไว้วางใจในพระเจ้า และทำให้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมายตามมา เช่น ขาดการไปร่วมนมัสการพระเจ้า ไม่อยากถวายทรัพย์หรือถวายเพียงเล็กน้อย ขาดความสุขในชีวิตส่วนตัวและครอบครัว มีปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ

ดังนั้นคริสตจักรภาคที่ 1 จึงจัดสัมมนาการศึกษาพระคัมภีร์ขึ้นเป็นครั้งคราว และจัดการฟื้นฟูคริสตจักร โดยใช้วันเสาร์ตลอดวันเป็นการศึกษาพระวจนะของพระเจ้า โดยเลือกหัวข้อที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของคริสตจักร

การพัฒนาเศรษฐกิจของคริสตจักรและสมาชิก

เป็นที่ยอมรับว่าปัญหาว่านหนึ่งที่คริสตจักรไม่สามารถรับศิษยาภิบาลได้ หรือคริสตจักรไม่มีศิษยาภิบาลประจำ เนื่องจากคริสตจักรมีปัญหาเศรษฐกิจ คริสตจักรส่วนใหญ่อยู่ในชนบทซึ่งสมาชิกไม่มีรายได้ประจำ เป็นคนรับจ้างรายวัน เมื่อสมาชิกมีรายได้น้อยการถวายก็น้อย จึงไม่สามารถให้ค่าตอบแทนแก่ศิษยาภิบาลตามหลักเกณฑ์ที่สภาคริสตจักรฯ กำหนดไว้ได้

เพราะฉะนั้นคริสตจักรจึงตั้งเป้าไว้ว่า จะต้องหาวิธีที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของคริสตจักรและสมาชิกอย่างเป็นรูปธรรม แท้จริงแล้วอยากจะทำให้สภาคริสตจักรฯ อนุมัติเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจนี้อย่างน้อยคริสตจักรภาคละ 100,000 บาท เหมือนกับในสมัยเมื่อ 16-17 ปีมาแล้ว เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนให้แก่คริสตจักร โดยเงินจำนวนนี้จะไม่สูญหายแต่จะทวีขึ้น เพราะการใช้เงินในการสัมมนานั้นเราสูญเงินไปทั้งหมด แล้วไม่ได้อะไรขึ้นมาโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ

แหล่งที่มา

ชำนาญ แสงฉาย.2548. 70 ปีแห่งพระพร สภาคริสตจักรในประเทศไทย 1934-2004. กรุงเทพฯ : สภาคริสตจักรใน

